

Informe del rector Javier Lafuente al Claustre

22 de maig de 2025

Benvolguts membres de la Mesa del Claustre,

Benvolguts membres del Claustre,

Benvolguts convidats al Claustre,

Bon dia a tothom.

Com cada mes de maig en els últims anys, celebrem una sessió ordinària del Claustre. Normalment començaria el meu informe parlant de les persones de la nostra comunitat, però avui parlaré en primer lloc de persones que estan patint. Em refereixo a la situació de la **Franja de Gaza**.

Ara fa un any, el Claustre va aprovar una declaració de rebuig a la violència sistemàtica exercida per l'Estat d'Israel contra la població civil palestina, així com una sèrie de mesures, de les quals retrà comptes el vicerector de Relacions Internacionals, Oscar Jané, en el punt corresponent de l'ordre del dia.

Un any després d'aquella sessió del Claustre, la situació, lluny de millorar, s'ha agreujat fins a límits insuportables, amb atacs intencionats contra una població civil que és perseguida i exterminada amb mètodes de guerra menyspreables, com ara deixar morir de gana criatures i població civil. No puc deixar de reiterar la meva condemna, i la de l'Equip de Govern, d'aquest genocidi que s'està perpetrant a la Franja de Gaza, a l'altra riba de la Mediterrània, i reclamem una vegada més que es compleixi la legalitat internacional i es posi fi a la colonització dels assentaments, l'ocupació, el saqueig, l'expulsió i l'*apartheid* duts a terme per l'Estat d'Israel a Palestina.

La nostra acció com a universitat, però, és més limitada del que voldríem. La UAB va adreçar, abans de l'estiu passat, una carta signada per mi mateix com a rector, a la presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, entre altres autoritats, en què instava la Unió Europea a fer efectiu un bloqueig immediat de la participació d'institucions israelianes en tots els projectes finançats amb fons europeus. Val a dir que la nostra reclamació no va ser gaire ben rebuda.

Ara, però, segons informacions molt recents, la UE està considerant per primer cop revisar l'acord d'associació de l'any 2000 amb l'Estat d'Israel. Aquest acord euromediterrani té una clàusula de condicionalitat democràtica, prevista a l'article 2, que permet la suspensió unilateral de l'acord de conformitat amb el dret internacional en cas de vulneració dels drets humans i principis democràtics per una de les parts de l'acord. Aquesta suspensió seria un primer pas, molt bàsic, però valorem positivament aquest canvi de criteri.

Cal veure si la UE serà coherent amb els fets, ja que, fins ara, no ha adoptat tampoc cap sanció per vulneració de drets fonamentals, que seria un pas següent. La balança comercial Israel-UE és clarament beneficiosa per a la UE i, per tant, s'ha de veure si certament s'avança en aquest sentit.

Les universitats continuarem pressionant des de les nostres posicions per forçar un canvi de rumb de la política de la Unió Europea respecte a Israel.

Ara sí que passaré a parlar dels temes referents a les persones que treballen a la UAB.

En referència al **personal docent i investigador**, continua endavant el Programa María Goyri del Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats, aquest curs amb 156 places de professorat lector convocades a la UAB. Esperem haver resolt l'assignació de totes les places abans del 30 d'octubre, que és el termini marcat pel Ministeri. Com ja sabeu, aquestes places reben finançament del Ministeri per a un període de sis anys. Una vegada s'hagin convocat les places finançades pel Ministeri, es convocaran les places finançades per la Generalitat.

Simultàniament, aquest curs convocarem 50 places més, que corresponen a la taxa de reposició per les jubilacions, i 10 places del programa Serra Húnter. Després de molts anys, comencem a posar remei a la manca de places estructurals de la nostra universitat.

Aquest mes de juny iniciarem el procés d'estabilització com a professorat titular o agregat del professorat lector amb avaluació intermèdia positiva i que disposi de l'acreditació corresponent.

Pel que fa a la promoció a personal catedràtic, estem treballant per modificar la normativa de prioritització de places perquè permeti agilitzar els tràmits i reduir els processos burocràtics. Quan disposem de la nova normativa, convocarem 50 places de promoció.

Aquest mes d'abril s'ha aprovat una modificació de la Normativa del professorat substitut. Aquesta modificació, entre altres millores, simplifica els processos administratius i flexibilitza la contractació.

També us informo que estan en marxa la convocatòria de la borsa de professorat substitut per al curs vinent i la convocatòria de nous concursos de professorat associat indefinit per cobrir les necessitats docents del curs vinent.

S'ha posat en marxa una nova aplicació per tal que el PDI pugui gestionar els seus permisos, tant acadèmics com personals, amb un procediment per incorporar els informes preceptius i per recollir els vistiplaus i autoritzacions que corresponguin.

S'ha aprovat el nou programa FIDU de formació obligatòria per a professorat lector, en què més del 75 % del professorat lector ja està participant.

Per acabar, no vull deixar d'esmentar el Premi a l'Excel·lència Docent, atorgat enguany a la professora Dolors Márquez i lliurat en el marc de la VII Jornada d'Innovació Docent, una jornada que va tenir un èxit de participació sense precedents.

Pel que fa al Pla de xoc del **personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis** (PTGAS), el pressupost de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2025 incorpora una dotació específica de 15 milions d'euros de finançament a les universitats per a la millora de l'organització, el relleu i la tecnificació de les seves plantilles de PTGAS, amb voluntat de consolidar aquest finançament.

Després de la finalització de la implantació de la fase 1 de l'acord de valoracions de llocs de treball (que ha suposat la modificació de 526 llocs de treball i 22 concursos), s'estan analitzant 136 llocs de treball de 22 unitats diferents (inclosos a la fase 2) i 170 llocs més de l'àmbit de biblioteques.

S'ha convocat i resolt una oposició de promoció interna a C1 i actualment s'estan desenvolupant una oposició de promoció interna a A2, una oposició de promoció interna a A1 i una altra de torn lliure. Esperem iniciar el període de pràctiques, ja amb les persones assignades als seus llocs, a principis d'octubre.

Hem acordat amb els representants sindicals del PTGAS laboral la convocatòria de processos de selecció per constituir, d'una banda, noves llistes per cobrir, amb caràcter fix, places vacants i, de l'altra, borses de substitució i reforç de les categories següents: personal tècnic especialista de servei i de biblioteca, personal tècnic especialista de laboratori i personal tècnic informàtic. La convocatòria es publicarà properament.

Les mesures per a la millora de l'organització, el relleu i la tecnificació de les plantilles de PTGAS tenen com a objectiu poder fer front als reptes principals següents:

- Fer efectiu el relleu generacional del PTGAS per contribuir a eliminar la precarització de la contractació i les condicions laborals.
- Disposar del personal i els recursos necessaris per fer front a les responsabilitats i funcions en les missions que han d'assumir les noves unitats.

Ara el que cal és assegurar que aquests recursos siguin consolidables. I pel que fa a places noves, ja s'hi està treballant, perquè després es negociïn a la comissió de relació de llocs de treball corresponent.

Pel que fa a **aspectes econòmics generals de la UAB**, com ja sabeu, enguany no s'ha aprovat el Pressupost de la Generalitat de Catalunya, cosa que significa que s'han prorrogat el pressupostos del 2023 i s'han inclòs dos suplementes de crèdit amb data 25 de març i 29 d'abril per un total de 3.469 milions d'euros.

Des de la meva presa de possessió, he treballat intensament amb la nostra conselleria i amb diferents conselleries del Govern per aconseguir garantir el finançament que necessita la nostra universitat, particularment en inversions, increment de la plantilla de PTGAS, despeses de ciutat i projectes estratègics.

En concret, a part de reunir-nos amb el nostre departament, el de Recerca i Universitats, hem fet reunions de treball per tractar els diferents aspectes relatius a la nostra universitat i a la casuística i les característiques específiques del campus amb: la consellera Sílvia Paneque, del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica; la consellera Olga Pané, del Departament de Salut; la consellera Esther Niubó, del Departament d'Educació i Formació Professional, i la consellera Eva Menor, del Departament d'Igualtat i Feminisme, i tenim pendent per al mes de juny una reunió amb la consellera Àlícia Romero, del Departament d'Economia i Finances.

En definitiva, una de les prioritats per a la nostra universitat és aconseguir acordar amb el Departament de Recerca i Universitats un contracte programa que consideri totes les particularitats de la UAB: les despeses de ciutat, els increments de costos de personal, les necessitats de PTGAS, el finançament de la recerca, i el Pla d'inversions universitàries pluriennal, entre d'altres.

La setmana passada, el 12 de maig, va tenir lloc la **reunió plenària del Consell d'Universitats**, en què la ministra de Ciència, Innovació i Universitats va informar directament de diferents aspectes, acompanyada del secretari d'Estat de Ciència, Innovació i Universitats, el secretari general d'Universitats i el secretari general tècnic. En aquesta reunió, la ministra va destacar la importància de tenir una mirada a llarg termini per al sistema universitari espanyol, va esmentar el paper positiu del Pla de recuperació, transformació i resiliència sobre la ciència i va insistir en l'objectiu, tal com indica la LOSU, que el 2030 la inversió en universitats suposi l'1 % del PIB. També va insistir que el seu projecte de país considera que la universitat té un paper clau en la transformació de la societat.

Un tema important és el finançament de les universitats públiques. En la reunió, la ministra va reconèixer que el sistema encara no s'ha recuperat completament de les retallades de la crisi financera i que hi ha una disparitat en els recursos que rep cada universitat en funció de la comunitat autònoma a la qual pertany, amb una mitjana de 5.000 euros per estudiant, tot i que algunes universitats en reben més de 8.000. Va subratllar que el finançament és fonamental per mantenir l'autonomia universitària. A més, va explicar que ha demanat a les comunitats autònomes que incrementin la inversió, especialment en ciència, per a la qual el Govern central ha dut a terme un increment anual d'aproximadament un 20 %.

El punt central de la reunió va ser el projecte de reial decret pel qual es modifica el Reial decret 640/2021 de creació, reconeixement i autorització d'universitats i centres universitaris. El projecte de llei redefineix els requisits necessaris perquè una institució pugui ser considerada universitat. El decret de 2021 va establir un termini de cinc anys per garantir la qualitat del sistema, termini que acaba el 2025. La ministra va destacar que el 70 % de la recerca a Espanya es fa a les universitats, i el 90 % d'aquesta recerca, en institucions públiques.

Pel que fa a l'oferta educativa, la ministra va destacar el creixement rècord del nombre d'universitats a Espanya la darrera dècada, amb un augment del 2 % en places públiques i un creixement del 100 % en l'oferta privada. En aquest moment, hi ha 10 expedients d'universitats privades en procés de creació, i el nombre d'universitats privades s'apropa al nombre d'universitats públiques.

Com a conseqüència de la nova llei, els informes previs passaran a ser vinculants. En la nova legislació, totes les noves propostes seran avaluades per les agències de qualitat, amb comissions compostes per professorat universitari elegit per sorteig, per tal de garantir-ne la qualitat i la seguretat jurídica.

S'ha establert un mínim de 4.500 alumnes per a noves universitats, tot i que la mitjana a Espanya és de gairebé 20.000. A més, es reforçarà l'avaluació institucional i l'acreditació de les universitats per assegurar-ne la qualitat en tot el sistema.

A la reunió també es va informar sobre un nou model universitari, que busca homologar les institucions amb criteris internacionals mantenint-ne l'autonomia i defensant-ne la qualitat. S'aposta per un sistema majoritàriament públic, amb professorat permanent i una forta inversió en recerca, a més de promoure la igualtat d'oportunitats, beques i preus públics. L'avaluació de les agències serà més rigorosa i inclourà professorat amb experiència en gestió universitària.

Pel que fa a l'oferta acadèmica, el projecte de llei estableix que les noves universitats en línia han de ser de caràcter estatal, amb almenys 10 graus, 6 màsters i 3 doctorats en les principals branques del coneixement.

També es demana que les noves universitats públiques o privades disposin d'una capacitat mínima de places d'allotjament equivalent al 10 % de l'oferta de graus al tercer any de la posada en marxa, i que almenys el 60 % del professorat tingui un sexenni de recerca o transferència viu. El 5 % del pressupost de les universitats ha de dedicar-se a recerca, i un 2 % ha de provenir de projectes de recerca competitiu o amb empreses.

Finalment, per a la creació de centres propis o adscrits d'una universitat en una altra comunitat, es necessitarà l'acord de les dues comunitats autònomes.

Pel que fa als **projectes estratègics**, com ja us he informat, estem avançant en la cerca de finançament addicional per als diferents projectes que tenim tant al campus de Bellaterra com al de Sabadell, i estic segur que en la sessió del

Claustre de final d'any ja podré donar informació detallada i concreta de la situació de cadascun d'aquests projectes.

En relació amb la LOSU i el **desenvolupament dels Estatuts**, cal tenir present que quan la LOSU va entrar en vigor, el 12 d'abril de 2023, va derogar totes les disposicions de rang igual o inferior que s'hi oposessin i va establir terminis d'aplicació. Un cop aprovats els Estatuts, s'ha generat una situació complexa perquè, d'una banda, la LOSU està en vigor i, de l'altra, molta normativa universitària ha quedat derogada, la qual cosa exigeix prendre decisions de com aplicar la normativa en les qüestions que van sorgint en el dia a dia durant el període transitori comprès entre l'entrada en vigor dels nous Estatuts i l'aprovació de la normativa de desenvolupament. Per això, hem previst un conjunt d'accions per tal de gestionar aquest procés, de les quals us informarà tot seguit amb més detall la secretària general.

Ara quedo a la vostra disposició per als aclariments que considereu necessaris.